

STIVA-Introducere

În MIPS există o mare bucată de memorie rezervată unui singur registru. Această parte din memorie poate fi folosită ca un vector, utilizatorul poate naviga prin ea cu un indice în ce parte dorește. Totuși, conform convenției, nu putem folosi acest spațiu ca un vector ci ca o stivă. În continuare se va prezenta cum putem accesa stiva, cum putem rezerva loc pe stivă, încărca variabile în aceasta, citi din ea și cum putem elibera loc rezervat.

STIVA-Alocare

În poza de mai jos putem observa toți registrele principali dintr-un procesor.

Registers			Coproc 1	Coproc 0
Name	Number	Value		
\$zero	0	0x00000000		
\$at	1	0x00000000		
\$v0	2	0x00000000		
\$v1	3	0x00000000		
\$a0	4	0x00000000		
\$a1	5	0x00000000		
\$a2	6	0x00000000		
\$a3	7	0x00000000		
\$t0	8	0x00000000		
\$t1	9	0x00000000		
\$t2	10	0x00000000		
\$t3	11	0x00000000		
\$t4	12	0x00000000		
\$t5	13	0x00000000		
\$t6	14	0x00000000		
\$t7	15	0x00000000		
\$s0	16	0x00000000		
\$s1	17	0x00000000		
\$s2	18	0x00000000		
\$s3	19	0x00000000		
\$s4	20	0x00000000		
\$s5	21	0x00000000		
\$s6	22	0x00000000		
\$s7	23	0x00000000		
\$t8	24	0x00000000		
\$t9	25	0x00000000		
\$k0	26	0x00000000		
\$k1	27	0x00000000		
\$gp	28	0x10008000		
\$sp	29	0x7fffffc		
\$fp	30	0x00000000		
\$ra	31	0x00000000		
pc		0x00400000		
hi		0x00000000		
lo		0x00000000		

Stiva, sau mai precis, adresa ultimei valori din stivă, se află în registrul \$sp.

Se observă că adresa din \$sp este 7ffffc, ceea ce înseamnă că stiva are înălțimea de 2 147 483 647 octeți (deoarece 2 147 483 647 în hexazecimal este 7ffffc).

La începutul programului valoarea din \$sp reprezintă înălțimea maximă, deci nu voi putea să mă duc la adresa \$sp+1 deoarece aceasta nu există, cum nu voi putea să încarc nimic în adresa actuală a lui \$sp. Pentru a putea încărca variabile pe stivă, mai întâi, va trebui să scad din \$sp numărul de octeți de care am nevoie. Prin acțiunea de scădere al lui \$sp se mută pointerul spre fundul stivei și astfel ajung la o adresă la care pot încărca variabile, numesc această scădere “alocare de spațiu pe stivă”. De menționat este că nu contează valorile ce se află pe spațiu alocat, prin convenție, acestea nu mai sunt folosite și se consideră drept valori reziduale.

Programul de mai jos alocă 8 octeți pe stivă :

```
1  .data
2
3  .text
4  main:
5
6  #alloc 8 octeti pe stiva
7  subi $sp,$sp,8
8
9  #exit
10 li $v0, 10
11 syscall
```

După rularea programului \$sp a devenit 7ffffeff4, 8 octeți au fost eliberați și sunt gata pentru a fi utilizați.

STIVA- Incarcare de valori

Pentru a încărca valori în stivă sintaxa este identică cu cea de încărcare într-un, folosind adresa lui \$sp drept adresă inițială(v[0]). Deși s-ar putea utiliza valori negative precum v[-1], prin convenție, acestea nu se acceptă, se pot folosi numai valorile din stivă alocate adică pot încărca de la adrese mai mari sau egale cu \$sp.

În programul de mai jos se exemplifică încărcarea unui word(număr întreg pe 4 octeți) citit din memorie în stivă

```
1  .data
2  n: .word 1
3  .text
4  main:
5  #citesc valoarea din memorie
6  lw $t0,n
7
8  #alloc 4 octeti pe stiva
9  subi $sp,$sp,4
10
11 #incarc n pe stiva
12 sw $t0,0($sp) # sp[0]=n
13
14 #exit
15 li $v0, 10
16 syscall
```

OBSERVATIE : Pointerul \$sp se schimba cand aloc spatiu pe stiva, de aceea offsetul trebuie si el ajustat mereu cand se aloc spatiu pe stiva

Exemplu:

```
1  .data
2  n: .word 1
3  m: .word 2
4  .text
5  main:
6  #citesc valorile din memorie
7  lw $t0,n
8  lw $t1,m
9
10 #alloc 4 octeti pe stiva
11 subi $sp,$sp,4
12
13 #incarc n pe stiva
14 sw $t0,0($sp) # sp[0]=n
15
16 #alloc alti 4 octeti pe stiva
17 subi $sp,$sp,4
18 #ATENTIE, dupa aceasta comanda numarul n se gaseste la adresa sp[1]
19
20 #incarc m pe stiva
21 sw $t1,0($sp) # sp[0]=m , sp[1]=n
22 #chiar daca n a fost incarcat la adresa sp[0] cand am mai alocat 4 octeti
23 #aceasta valoare a devenit sp[1]
```

Totusi , pentru a evita acesta problema programul se poate rescrie astfel incat tot spatiul necesar este alocat la inceput:

```
1  .data
2  n: .word 1
3  m: .word 2
4  .text
5  main:
6  #citesc valorile din memorie
7  lw $t0,n
8  lw $t1,m
9
10 #alloc pentru ambele variabile spatiu
11 subi $sp,$sp,8
12
13 #incarc n si m pe stiva
14 sw $t0,0($sp) # sp[0]=n
15 sw $t1,4($sp) # sp[1]=m
16 #la final voi avea sp[0]=n, sp[1]=m
17
```

STIVA-Citire din stiva

Citire din stiva este identica cu citirea din vector. De asemenea trebuie sa tinem cont din nou de offset, daca mai alocam inca un numar n de octeti pe stiva, pentru a ajunge la valoarea ce inainte era tinuta minte la adresa $sp[k]$, va trebui sa mergem la adresa $sp[k+n]$.

Exemplu citire 1 :

```
1  .data
2  n: .word 1
3  m: .word 2
4  .text
5  main:
6  #citesc valorile din memorie
7  lw $t0,n
8  lw $t1,m
9
10 subi $sp,$sp,4
11 sw $t0,0($sp)
12
13 #citesc n de pe stiva
14 lw $t1,0($sp)
```

Exemplu citire 2:

```
1  .data
2  n: .word 1
3  m: .word 2
4  .text
5  main:
6  lw $t0,n
7  lw $t1,m
8
9  subi $sp,$sp,8
10 sw $t0,0($sp)
11 sw $t1,4($sp)
12
13 #citesc n si m de pe stiva
14 lw $t3,0($sp) #t3=sp[0]
15 lw $t3,4($sp) #t4=sp[1]
16
```

STIVA-Eliberare de memorie

Asemănător alocării de memorie, eliberarea de memorie reprezintă mărirea pointerului `$sp` până la adresa sa originală.

Dacă o adresă de memorie unde am stocat un număr se eliberează, conform convenției, numărul acela se transformă într-o valoare reziduală.

Alocarea și dealocarea pot avea loc oriunde și de oricâte ori într-un program dar, conform convenției, orice spațiu alocat într-o funcție va fi eliberat tot în această (dacă am alocat 4 octeți în `main` trebuie să eliberez 4 octeți tot în `main`), totuși această convenție se mai poate încălca pentru ușurarea programului.

Exemplul:

```
1  .data
2  .text
3  main:
4
5  subi $sp,$sp,8# aloc loc pe stiva
6
7  #... lucrez cu cei 8 octeți alocați pe stiva ...
8
9  addi $sp,$sp,8 # eliberez stiva
10
11 #exit
12 li $v0, 10
13 syscall
```

STIVA-Functii cu transmitere de parametri prin stiva

In continuare vom explica rolul registrului \$fp, salvarea si restaurarea variabilelor pe stiva ,folosirea stivei in cazul transmiterii parametrilor catre o functie si a intoarceri rezultatelor prin stiva .

STIVA – Salvarea si restaurarea elementelor pe stiva

In programare stiva este folosita la apeluri de functii pentru a conserva valorile ce se transmit in antetul acesteia

Exemplu: fie programul urmator in C

```
void func(int a,int b)
{
    a=a+5;
    b=b+5;
}
```

```
int main()
{
    int a=2,b=3;
    func(a,b);
    return 0;
}
```

Pentru programul prezentat functia func are trivialul scop de a marii cu 5 cele 2 numere pe care le primeste. Totusi, dupa apelul functiei func, la intoarcerea in main, valorile lui a si b vor ramane cele de dinaintea apelarii (2 si 3), valorile din functie (7 si 8) fiind uitate. Pentru a putea simula un astfel de fenomen in MIPS vom salva valorile lui a si b in stiva, vom apela functia si, la intoarcerea in main, vom incarca(restaura) din stiva in registrul lui a si registrul lui b valorile lor initiale , de dinainte de apel, astfel:

```
1  .data
2  .text
3  main:
4  #initilizez cei 2 registri cu 2 si 3
5  li $t0,2
6  li $t1,3
7
8  subi $sp,$sp,8 # aloc spatiu pe stiva
9  sw $t0,0($sp) # salvez valoarea lui $t0 pe stiva
10 sw $t1,4($sp) #bsalvez valoarea lui $t1 pe stiva
11
12 jal func  #apelez functia func
13
14 lw $t0,0($sp) # restaurez valoarea lui $t0 din stiva
15 lw $t1,4($sp) # restaurez valoarea lui $t1 din stiva
16 addi $sp,$sp,8 # eliberez stiva
17
18 #exit
19 li $v0, 10
20 syscall
21
22 func:
23 addi $t0,$t0,5 # alterez valoarea lui $t0
24 addi $t1,$t0,5# alterz valoarea lui $t1
25 jr $ra # ma intorc in main
```

STIVA-Intoarcerea rezultatelor prin stiva

Stiva poate fi folosita si pentru a intoarce rezultate din functie .

Fie urmatorul program in C:

```
int suma(int a,int b)
```

```
{
```

```
    int c=a+b;
```

```
    return c;
```

```
}
```

```
int main()
```

```
{
```

```
    int a=2,b=3;
```

```
    a=suma(a,b);
```

```
    return 0;
```

```
}
```


În programul de mai sus funcția `suma` întoarce o valoare în variabila `"a"`. În MIPS, pentru a întoarce o valoare se va folosi tot stiva doar că de data aceasta vom altera adresa din `$sp` unde este salvată valoarea lui `"a"` astfel încât la restaurare vom avea valoarea returnată din `suma` în `"a"` astfel:

```
1  .data
2  .text
3  main:
4  #initializez cei 2 registri cu 2 si 3
5  li $t0,2
6  li $t1,3
7
8  subi $sp,$sp,8 # aloc spatiu pe stiva
9  sw $t0,0($sp) # salvez valoarea lui $t0 pe stiva
10 sw $t1,4($sp) #bsalvez valoarea lui $t1 pe stiva
11
12 jal func #apelez functia func
13
14 lw $t0,0($sp) # returnez din functie noua valoare a lui $t0
15 lw $t1,4($sp) # restaurez valoarea lui $t1 din stiva
16 addi $sp,$sp,8 # eliberez stiva
17
18 #exit
19 li $v0, 10
20 syscall
21
22 func:
23 add $t2,$t0,$t1 # adun cele 2 numere intr-un registru oarecare
24 sw $t2,0($sp) # salvez valoarea ce trebuie returnata in locul unde era valoarea lui "t0"
25 jr $ra # ma intorc in main
```

Totusi, acesta este un caz particular, în cazul general funcția `main()` ar arăta astfel:

```
int main()
{

    int a=2,b=3,c;

    c=suma(a,b);

    return 0;

}
```

In cazul acesta vom aloc o noua pozitie pe stiva in care vom salva valoarea returnata astfel:

```
1  .data
2  .text
3  main:
4  #initilizez cei 2 registri cu 2 si 3
5  li $t0,2
6  li $t1,3
7
8  subi $sp,$sp,12 # aloc spatiu pe stiva pentru 3 word-uri
9  sw $t0,0($sp) # salvez valoarea lui $t0 pe stiva
10 sw $t1,4($sp) #bsalvez valoarea lui $t1 pe stiva
11
12 jal func #apelez functia func
13
14 lw $t0,0($sp) # restaurez valoarea lui $t0 din stiva
15 lw $t1,4($sp) # restaurez valoarea lui $t1 din stiva
16 lw $s0,8($sp) # returnez valoarea functiei "func"
17 addi $sp,$sp,12 # eliberez stiva
18
19 li $v0, 10
20 syscall
21
22 func:
23 add $t2,$t0,$t1 # adun cele 2 numere intr-un registru oarecare
24 sw $t2,8($sp) # salvez valoarea ce trebuie returnata in locul unde era valoarea lui "t0"
25 jr $ra # ma intorc in main
```

STIVA- registrul \$fp

Presupunem urmatorul scenariu: o functie ce poate apela in interiorul ei un numar de functii necunoscut. Pentru un astfel de program folosirea \$sp-ului este inutila deoarece nu se stie cati octeti s-au alocat, deci nu putem determina offset-ul. Pentru rezolvarea unei astfel de probleme exista registrul \$fp ce , prin conventie, va tine minte adresa \$sp-ului de la apelul functie, astfel valorile din functie se vor gasi fie imediat deasupra valorii fp-ului (fp[0],fp[1],fp[2]...), fie imediat dedesupt (fp[-1], fp[-2], fp[-3]...) alegerea fiind la indemana programatorului.

OBSERVATIE: Conform conventiei \$fp-ul este obligatoriu de salvat inainte de apeluri, restaurant la terminarea apelului si folosit in interiorul functiei in locul \$sp-ului.

Fie urmatoarea functie in C:

```
int incrementare(int n)
{

    return n++;

}

int main()
{

    int n=1,m;
    m=incrementare(n);
    return 0;

}
```

Echivalentul sau in MIPS, respectand toate conventiile este:

```
1  .data
2  .text
3  main:
4  li $t0,1 # initializez $t0
5
6  subi $sp,$sp,12 # aloc spatiu pe stiva pentru t0,fp, si valoarea returnata de functie
7  sw $t0,0($sp) # salvez valoarea lui $t0 pe stiva
8  sw $fp,4($sp) # salvez valoarea lui $fp pe stiva
9  move $fp,$sp # ii dau lui $fp valoarea lui $sp pentru a lucra cu el in functie
10
11 jal increment #apelez functia func
12
13 lw $t0,0($sp) # restaurez valoarea lui $t0 din stiva
14 lw $fp,4($sp) # restaurez valoarea lui $t1 din stiva
15 lw $s0,8($sp) # returnez valoarea functiei "func"
16 addi $sp,$sp,12 # eliberez stiva
17
18 li $v0, 10
19 syscall
20
21 increment:
22 addi $t1,$t0,1 # t1=t0+1
23 sw $t1,8($fp) # fp[2]=t1
24 jr $ra # ma intorc in main
25
```